

Dijous 17 de febrer, 20:30 h

Xcèntric

MONOGRÀFICS

CHRISTOPHER McLAINE

Poeta / Escriptor / Cineasta. Nascut el 1923 a Wapunucha, Oklahoma. Mort el 1975 a San Francisco, Califòrnia.

Christopher Maclaine va participar activament a la primera escena *beatnik* de la North Beach durant els anys quaranta i cinquanta, com un dels autèntics protagonistes del naixement del moviment *beat*. Col·laborava en petites revistes juntament amb els seus contemporanis Michael McClure, Robert Duncan, Kenneth Patchen i Philip Lamantia, i recitava poesia a les reunions nocturnes que organitzaven a cafès i clubs de jazz. Es va introduir en el món del cinema d'avantguarda arran de l'important cicle «L'art al cinema» del Museu d'Art de San Francisco i de les seves relacions personals amb cineastes pioners com Jordan Belson, Stan Brakhage, Larry Jordan i Harry Smith.

Sovint estava sense un duro, era incapaç de tenir una feina estable i depenia de la generositat dels altres, la paciència dels quals sempre posava a prova. Maclaine era un gran consumidor d'amfetamines, que el van anar debilitant fins que, al final, va haver de ser ingressat en un hospital i va acabar morint prematurament. Des de finals dels anys cinquanta va ser addicte a la metamfetamina, i el 1963 va intentar suïcidar-se, per la qual cosa va estar-se tres mesos a l'ala de psiquiatria de l'Hospital General de San Francisco. Va morir el 1975, després de viure en una casa de convalescència durant sis anys en una estat d'incapacitat total.

Maclaine va editar quatre números de la petita revista *Contour* (1947-1949) i va col·laborar en publicacions com ara *Neurotica*, *Tiger's Eye*, *Beautitude*, *Goad* i *Golden Goose*. Va escriure i publicar tres llibres: *The Automatic Wound* (1948), *The Crazy Bird* (1951) i *The Time Capsule* (1960).

Només va fer quatre pel·lícules, que fins ara s'han projectat poques vegades i no són gaire conegudes fora d'un petit cercle d'admiradors. Va posar-les en circulació a mitjan anys seixanta Stan Brakhage, que havia conegut Maclaine a San Francisco durant els anys cinquanta. LUX ha comprat fa poc còpies totalment noves de la filmografia completa d'aquest críptic i misteriós poeta *beat* de Califòrnia i espera captar un nou públic que el sàpiga apreciar.

HERE ARE SOME PICTURES, WHAT IS HAPPENING?

Lot especial amb les quatre pel·lícules de Christopher Maclaine. Temps total: 65 minuts.

Jazz, drogues i rebel·lió: quatre pel·lícules de la subcultura *hipster* de San Francisco, realitzades pel poeta críptic i misteriós Christopher Maclaine. *The End* (1953), que va rescatar Stan Brakhage i des d'aleshores ha estat molt admirada, és una excepcional història de postguerra apocalíptica d'imminent fatalitat: el darrer dia a la terra de sis «amics nostres» que viuen sota l'ombra de la bomba atòmica. Entre aquestes noves còpies de la filmografia completa de Maclaine també hi trobem conjurs alquímics (*The Man Who Invented Gold*), desànim existencial (*Beat*) i danses escoceses (*Scotch Hop*).

SI VOLS REBRE INFORMACIÓ
D'XCÈNTRIC, OMPLE LA
BUTLLETA QUE TROBARÀS AL
MOSTRADOR DEL VESTÍBUL

THE END

Christopher Maclaine, 1953, B/N i color, so, 35 min.

Narració de Christopher Maclaine. Fotografia de Jordan Belson.

The End és una excepcional història de postguerra apocalíptica d'imminent fatalitat que narra el darrer dia a la terra de sis «amics nostres» que viuen sota l'ombra de la bomba atòmica. La pel·lícula, que consta de sis sobris episodis, crea una atmosfera de fatalitat tenyida del que avui sembla un humor fosc, irònic. La virtuosa narració en passat de Maclaine és una arenga incoherent i desconcertant contra l'imminent holocaust, adreçada directament a l'espectador, que es veu forçat a participar activament en la història. El muntatge fragmentat va contra tota lògica narrativa, una característica autodestructiva que reflecteix el «suïcidi global de la raça humana».

A una part de *The End* hi ha interpretació, i també hi ha algunes imatges d'observació addicionals. Aquestes mirades fugaces al món del voltant se centren en les vides normals que continuen alienes a l'amenaça nuclear. Un muntatge inconnex, unes narratives subvertides i una càmera críptica fusionen la banalitat amb la intenció. Es tracta d'un ús veritablement poètic del cinema, per la manera en què és capaç de transmetre pensaments no dits mitjançant una successió d'imatges aparentment aleatòria.

Feta l'any 1953, és potser la primera pel·lícula genuïnament *beat*, profundament enginyosa i avançada al seu temps. La perspectiva de Maclaine és lúgubre i les seves tècniques rudimentàries, i en resulta un film deliciosament

maldestre, però esplèndid. Una de les evocacions cinematogràfiques més descarnades del període de la Guerra Freda i els seus efectes sobre el pensament creatiu, situada en l'ambient *beat* de San Francisco dels anys cinquanta però que s'adreça directament a les generacions d'ànimes perdudes.

THE MAN WHO INVENTED GOLD

Christopher Maclaine, 1957, B/N i color, so, 14 min.

Narració de Christopher Maclaine. Fotografia de Jordan Belson. Música de Christopher Maclaine i George Abend. Gravació de R.W. Emerson.

Una faula delirant sobre la recerca alquímica. Ridiculitzat pels seus veïns, un boig investiga tot sol una fórmula química per fabricar or. Finalment l'aconsegueix perquè li'n diuen el secret en un somni, però la vanitat el porta a trobar-se un altre cop amb els seus amics escèptics i acaba convertint en or un dels seus veïns; al final ell mateix és condemnat a convertir-se en or. Maclaine és el protagonista, tot i que al llarg de la pel·lícula el doblen moltes persones (inclòs el cineasta Larry Jordan). La substitució de les persones és una de les metàfores que representa les transformacions de la història. Les imatges són una mescla complexa no només de pel·lícula positiva i negativa en blanc i negre i en color, sinó també d'acció real i parts abstractes, gravades i pintades a mà, alhora que la intrincada narració de Maclaine és un poema al·legòric sense sentit.

BEAT

Christopher Maclaine, 1958, color, so, 6 min.

Un quadern visual que capta l'angoixa existencial i la banalitat de la vida bohèmia i evoca l'atmosfera d'abatiment d'un moment determinat de la cultura americana. La pel·lícula és un joc de fet i amagar abstracte en què un home i una dona vaguen per separat a través dels parcs i els carrers de la San Francisco dels anys cinquanta. Potser és que fugen de les seves vides empobrides a la recerca de la llibertat i la llum. Ella fa una invocació en una cruïlla i després és alliberada, mentre que ell, menys obstinat, acaba tornant-se boig a la platja.

SCOTCH HOP

Christopher Maclaine, 1959, color, so, 6 min.

Com a reconeixement al seu llegat escocès, Maclaine va fotografiar aquest poema cinematogràfic per documentar una autèntica trobada escocesa tradicional a la població de Petaluma, Califòrnia. Els entreteniments de la trobada són les curses de marxa, el llançament del tronc, les danses tradicionals i les bandes de gaites i tambors. Maclaine, amb uns angles de la càmera improbables i un muntatge cenyit i rítmic, fa una dansa improvisada amb la càmera que segueix la cantarella melòdica de les gaites i els tambors. Podeu treure els Maclaine d'Escòcia, però no podeu treure Escòcia dels Maclaine.

Textos de Mark Webber, 2003.